

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF AGRICULTURE AND
FOOD INDUSTRY OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2004, m. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 162
Tel./fax: 022-23-34-27, site: www.maia.gov.md

MD-2004, Chișinău, 162 Ștefan cel Mare bd.
Tel./fax: +373 22 23-34-27, site: www.maia.gov.md

01.07.15 nr. 06-3-3745-258
La nr. DDP/C-7-35 din 15.06.15

Parlamentul Republicii Moldova

Cu referință la scrisoarea nr. DDP/C-7-35 din 15.06.2015, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare prezintă anexat, informația privind proiectele de asistență externă în sectorul agroalimentar: obiective, condiții de eligibilitate și realizări de moment.

Ministru

Ion SULA

Ex: Alina Ciolan
Tel: 0 22 210-063

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.O.P. Nr.	1566
"Al"	07
Ora	2015

**PROIECTELE DE ASISTENȚĂ EXTERNĂ
ÎN SECTORUL AGROALIMENTAR:
OBIECTIVE, CONDIȚII DE ELIGIBILITATE ȘI REALIZĂRI DE MOMENT**

Nr.	Denumirea proiectului/ Finanțator	Tipul asistenței	Obiectivul general al proiectului	Condițiile de eligibilitate	Buget	Perioada de implementare	Executarea/ realizarea obiectivelor 2014
1.	Proiectul Agricultura Competitivă Banca Mondială	credit	Sporirea competitivității sectorului agroalimentar prin acordarea suportului la modernizarea sistemului de management în domeniul siguranței alimentare, facilitarea accesului fermierilor la piețe și promovarea unor practici durabile de management a terenurilor agricole.	<ul style="list-style-type: none"> realizarea activităților economice în sectorul horticola (nu mai puțin de minim 3 ani de activitate agricolă individuală în cadrul unui sub-sector din horticultură); efectuarea investițiilor în tehnică, utilaje, infrastructură, terenuri agricole în ultimii 3 ani de zile; deținerea legală a bunului/bunurilor imobil(e) în/pe care se efectuează investiția și/sau proprietarii a/bunurilor mobile ce constituie obiectul investiției; arendarea terenurilor agricole destinate plantațiilor multianuale pentru cel puțin 15 ani; 	28,4 mln USD	2012-2017	<p>Până la moment au fost valorificate 7,49 mln USD sau 32,6%.</p> <p>În cadrul componentei <i>Consolidarea capacităților ANSA</i>, au fost realizate următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> blocul administrativ al Agenției a fost reconstruit în volum de 70 %; efectuate lucrări de proiectare și, în unele cazuri, de reconstrucție ale laboratoarelor de încercări, specializate pe diverse domeniile siguranței și sănătății alimentelor; instruiți cca 40 specialiști ANSA în domeniul studierii limbii engleze; efectuate, în volum de 70%, lucrări de construcție a două puncte de inspecție la frontieră (Tudora și Criva) și inițiate lucrările de construcție la altele două (Leușeni și Giurgiulești). <p>Ca referință la componenta <i>Grupurile de producători agricoli</i>, s-a obținut:</p>

**PROIECTELE DE ASISTENȚĂ EXTERNĂ
ÎN SECTORUL AGROALIMENTAR:
OBIECTIVE, CONDIȚII DE ELIGIBILITATE ȘI REALIZĂRI DE MOMENT**

Nr.	Denumirea proiectului/ Finantator	Tipul asistentei	Obiectivul general al proiectului	Condițiile de eligibilitate	Buget	Perioada de implementare	Executarea/ realizarea obiectivelor 2014
1.	Proiectul Agricultură Competitivă Banca Mondială	credit	Sporirea competitivității sectorului agroalimentar prin acordarea suportului la modernizarea sistemului de management în domeniul siguranței alimentare, facilitarea accesului fermierilor la piețe și promovarea unor practici durabile de management a terenurilor agricole.	<ul style="list-style-type: none"> realizarea activităților economice în sectorul horticola (nu mai puțin de minim 3 ani de activitate agricolă individuală în cadrul unui sub-sector din horticoltura); efectuarea investițiilor în tehnica, utilaje, infrastructura, terenuri agricole în ultimii 3 ani de zile; deținerea legală a bunului/bunurilor imobil(e) în/pe care se efectuează investiția și/sau proprietari ale bunurilor mobile ce constituie obiectul investiției; arendarea terenurilor agricole destinate plantațiilor multianuale pentru cel puțin 15 ani; 	28,4 mln USD	2012-2017	<p>Pina la moment au fost valorificate 7,49 mln USD sau 32,6%.</p> <p>În cadrul componentei <i>Consolidarea capacităților ANSA</i>, au fost realizate următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> blocul administrativ al Agenției a fost reconstruit în volum de 70 %; efectuate lucrări de proiectare și, în unele cazuri, de reconstrucție ale laboratoarelor de încercări, specializate pe diverse domenii de siguranță și sănătății alimentelor; instruiți cca 40 specialiști ANSA în domeniul studierii limbii engleze; efectuate, în volum de 70%, lucrări de construcție a doua puncte de inspecție la frontieră (Tudora și Criva) și inițiate lucrările de construcție la altele două (Leușeni și Giurgiu-lești). <p>Cu referința la componenta <i>Grupurile de producători agricoli</i>, s-a obținut:</p>

				<ul style="list-style-type: none"> • lipsa restanțelor la bugetul public local și național; • neincluderea în Lista de Interdicție a producătorilor agricoli. 			<ul style="list-style-type: none"> • aprobarea a 12 grupuri de producători agricoli pentru obținerea granturilor în valoare totală de 41,5 mln lei. Capacitatea de exploatare a infrastructurii post-recoltă pentru cele 12 grupuri constituie 6 205 tone. • înregistrarea a 26 grupuri de producători agricoli de la demararea proiectului.
2.	Proiectului de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltare a Businessului Agricol (IFAD-V) Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (IFAD)	credit	Susținerea eforturilor Moldovei în dezvoltarea sectorului agricol, ce va satisface atât piața locală, cât și exportul.	Agenții economici de orice formă organizatorico-juridică, ce sunt înregistrați și desfășoară activitatea în zona rurală.	20 mln USD (surse pentru creditare epuizate)	2011 - 2016	Până la moment au fost valorificate mijloace financiare în proporție de 82%. Realizări: <ul style="list-style-type: none"> • 64 întreprinderi au obținut împrumuturi pentru dezvoltare (inclusiv suport la elaborarea planului de afaceri); • 445 împrumuturi au fost acordate tinerilor antreprenori (cu o porțiune de grant de 46%) pentru dezvoltarea afaceri agricole în mediul rural; • 970 împrumuturi au fost acordate micilor antreprenori din mediul rural, prin intermediul Asociațiilor de Economii și Împrumut, pentru a dezvolta afaceri atât agricole cât și non-agricole. • au fost finanțate 14 proiecte și anume 10 porțiuni de drum cu lungimea totală de 10,9 km și 4

							rețele de alimentare cu apă pentru irigare cu lungimea de 20,6 km.
3.	<p>Programului Rural de Reziliență Economico - Climatică Incluzivă (IFAD-VI)</p> <p>Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (IFAD)</p>	credit/ grant	Mărirea veniturilor și a rezistenței la schimbările climatice ale antreprenorilor săci din mediul rural.	<ul style="list-style-type: none"> • Agenții economici de orice formă organizatorico-juridică, care sunt înregistrați și desfășoară activitatea în zona rurală; • Întreprinderi, de orice formă juridică, fondată și administrată de tineri antreprenori, cetățeni ai Republicii Moldova, care la momentul aplicării vor avea vârsta între 18 și 35 ani inclusiv; • Micro-antreprenorii (persoane fizice și juridice), membri ai Asociației de Economii și Împrumut, ce desfășoară activitatea în mediul rural. 	38,9 mln USD	2014-2019	<p>Până la moment au fost valorificate mijloace financiare în proporție de 6%.</p> <p>Rezultate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • acordarea a 26 credite întreprinderilor mici și mijlocii, contribuția IFAD constituind - 1,5 mln USD (26,3 mln lei); • domeniile de finanțare au constituit: cca 60% pentru producerea agricolă, 6,8 % pentru procesarea producției agricole și 31,2 % pentru păstrarea/condiționarea; • finalizarea colectării ofertelor pentru crearea a 12 școli de câmp pentru fermieri în domeniul agriculturii conservative; • aprobarea spre finanțare a 4 proiecte de investiții în infrastructura rurală cu caracter economic, ce urmează a fi construite pe parcursul a. 2015.
4.	<p>Proiectul de Asistență pentru Fermierii Neprivilegiați 2KR</p> <p>Guvernul Japoniei</p>	grant	Creșterea producției alimentare în Republica Moldova din contul diminuării pierderilor la recoltare și creșterea calității pregătirii de bază a solului (arături).	Persoane juridice private - producători agricoli, agenți economici și persoane fizice, indiferent de formă organizatorică de activitate, care practică activitatea de întreprinzător și/sau prestează servicii agricole mecanizate.	21 mln USD	2001- prezent	<p>Pe parcursul anului 2014, a fost procurată tehnică agricolă:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tractoare - 291 unități în valoare de 140 mln lei; • combine - 45 unități în valoare de 92,6 mln lei; • mașini agricole - 165 unități în valoare de 25,7 mln lei. <p>De asemenea, pe parcursul</p>

							<p>semestrului I al anului 2015, procură tehnică agricolă:</p> <ul style="list-style-type: none"> tractoare 15 unități în valoare de 17,1 mln lei; combine 12 unități în valoare de 21,9 mln lei; mașini agricole 24 unități în valoare de 4,7 mln lei.
5.	<p>Programul de Dezvoltare a Sistemului de Irigare la Scaia Mică</p> <p>Programul de Securitate Alimentară a Comisiei Europene</p>	grant	Revitalizarea sistemului de irigare la scară mică în Republica Moldova și promovarea producției cu valoare adăugată înaltă.	Producătorii agricoli, care au acces la resursele acvatice.	1,5 mln EURO	2005-prezent	<p>Pe parcursul anului 2014, au fost procurate sisteme de irigare (unități) în valoare de 12,3 mln lei. Totodată, pe parcursul semestrului I al anului 2015 au fost procurate sisteme de irigare (3 unități) în valoare de 4,7 mln lei.</p>
6.	<p>Credit de asistență condiționată</p> <p>Guvernului Republicii Polone</p>	credit	<p>Sporirea competitivității prin restructurarea și modernizarea agriculturii, creșterea ireptată a cotei de produse agricole cu valoare adăugată înaltă.</p> <p>Creditul va fi acordat în formă de livrări de bunuri, utilaje, echipamente și servicii din Republica Polonă.</p>	<p>Solicitanți eligibili sunt persoane fizice și juridice care:</p> <ul style="list-style-type: none"> sunt înregistrați legal într-o formă organizatorico-juridică; nu se află în proces de insolvență și/sau lichidare, și/sau reorganizare sau în orice alte proceduri judiciare care pot conduce la pierderi de active; prezintă un proiect de investiție eligibil în 	100 mln EURO (90 mln EURO pentru sectorul agrar)	2014-2015	<p>Realizări:</p> <ul style="list-style-type: none"> au fost consultați circa 20 beneficiari potențiali; au fost recepționate 15 cereri de acordare a finanțării în sumă de 20,0 mln EURO și 10 dosare documentele obligatorii pentru examinare. <p>Notă: Dosarele au fost prezentate Consiliului de supraveghere pentru examinare, fiind aprobate preliminar în valoare totală de 2,8 mln EURO.</p>

			către beneficiarii finali din Republica Moldova.	<p>condițiile stipulate de Unitate, amplasat în orice localitate a țării;</p> <ul style="list-style-type: none"> • activitatea economică asigură o rentabilitate suficientă pentru deservirea datoriilor și permite atingerea tuturor indicilor financiari necesari alocării unui împrumut investițional; • dispune de capacitatea asigurării cu gaj a finanțării în proporție de 130 % din suma împrumutului. 			
7.	<p>Proiectul Asistență pentru Recensămîntul General Agricol în Moldova</p> <p>Organizația Națiunilor Unite pentru Agricultură și Alimentație (FAO)</p>	asistență tehnică	Furnizarea unei informații detaliate privind situația în sectorul agrar, în special privind structura resurselor de producție în agricultura Moldovei, în conformitate cu standardele metodologice stabilite de organele regionale și internaționale.	-	686 810 USD	2010-2016	<p>Pînă la moment, au fost va peste 500 mii USD.</p> <p>Realizări:</p> <ul style="list-style-type: none"> • finalizarea și publicarea rapoartelor rezultatelor și principalele aspecte rațional Recensămîntului General respectiv Raportul Național tematic în Raportul Regional; cu referință la dotarea cu echipament M; agricolă a fermierilor și activităților plantațiilor viticole în RM; registru • suport la pregătirea ac legate de elaborarea Regi

valorificate

rapoartelor rezultatelor și principalele aspecte rațional Recensămîntului General respectiv Raportul Național tematic în Raportul Regional; cu referință la dotarea cu echipament M; agricolă a fermierilor și activităților plantațiilor viticole în RM; registru

							Statistica Agricolă.
8.	Programul de Restructurare a Sectorului vitivinicol Banca Europeană de Investiții	credit	Soluționarea vulnerabilităților structurale din industria vinicolă a Moldovei.	<ul style="list-style-type: none"> • Întreprinderile vinicole (producatori de vin cu denumire de origine sau indicație geografică cu sau fără capacități de îmbuteliere); • Întreprinderile viticole (producatorii de struguri/soiuri tehnice); • Întreprinderile de îmbuteliere a vinurilor de origine; • Întreprinderile pepiniere (producatori de material săditor viticol din Moldova); • Laboratoarele de control a calității vinurilor; • Instituțiile de învățământ de profil în domeniul vitivinicol; • Întreprinderile conexe sectorului vitivinicol (ambalaj pentru îmbutelierea vinului, etc.). 	75 mln EURO	2011-2017	<p>Pina la moment au fost valorificate mijloace financiare în proporție de 47.60 % sau 35,7 mln Euro.</p> <p>Din sursele valorificate, s-au efectuat investiții pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vinificație – 60,5%; - viticultura – 10%; - industria conexă – 11,4%; - laboratoare, educative – 17,7%.
9.	Proiectul „Livada Moldovei” Banca Europeană de Investiții	credit	Facilitarea și crearea condițiilor favorabile pentru restructurarea lanțului valoric al sectorului horticola din Republica	Agentii economici și gospodarii țărănești care activează în sectorul horticola. Instituții de învățământ și de cercetare în domeniul horticola.	120 mln EURO	2014-2020	<p>Programul citat a fost ratificat în luna aprilie 2015, iar acțiunile aferente acestuia, urmează a fi realizate în viitorul proxim</p> <p><i>Obiectivele specifice ale suportului se rezumă la următoarele:</i></p>

							Statistică Agricolă.
8.	Programul de Restructurare a Sectorului Vitivinicol Banca Europeană de Investiții	credit	Soluționarea vulnerabilităților structurale din industria vinicolă a Moldovei.	<ul style="list-style-type: none"> • Întreprinderile vinicole (producători de vin cu denumire de origine sau indicație geografică cu sau fără capacități de îmbuteliere); • Întreprinderile viticole (producătorii de struguri/souri tehnice); • Întreprinderile de îmbuteliere a vinurilor de origine; • Întreprinderile pepiniere (producători de material săditor viticol din Moldova); • Laboratoarele de control a calității vinurilor; • Instituțiile de învățământ de profil în domeniul vitivinicol; • Întreprinderile conexe sectorului vitivinicol (ambalaj pentru îmbutelierea vinului, etc.). 	75 mln EURO	2011-2017	<p>Până la moment au fost valorificate mijloace financiare în proporție de 47.60 % sau 35,7 mln Euro.</p> <p>Din sursele valorificate, s-au efectuat investiții pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vinificație – 40,5%; - viticultură – 16%; - industria conexă – 11,4%; - laboratoare, educație – 17,7%.
9.	Proiectul „Livada Moldovei” Banca Europeană de Investiții	credit	Facilitarea și crearea condițiilor favorabile pentru restructurarea lanțului valoric al sectorului horticola din Republica	<p>Agenții economici și gospodăriile țărănești care activează în sectorul horticola.</p> <p>Instituții de învățământ și de cercetare în domeniul horticola.</p>	120 mln EURO	2014-2020	<p>Programul citat a fost ratificat în luna aprilie 2015, iar acțiunile aferente acestuia, urmează să fie realizate în viitorul apropiat.</p> <p>Obiectivele specifice ale suportului rezumă la următoarele:</p>

			Moldova și oferirii noilor oportunități de finanțare la condiții avantajoase agenților economici din sectorul horticola.				<ul style="list-style-type: none"> • tehnologizarea și mecanizarea proceselor de producere primară a producției horticoale, prin promovarea metodelor intensive și super-intensive de producere a fructelor; • dotarea cu sisteme de irigare și anti-grindină a livezilor și altor plantații horticoale; • modernizarea și tehnologizarea proceselor post-recoltare și procesare a producției horticoale; • dezvoltarea infrastructurii post-recoltă pentru produsele în stare proaspătă; • dezvoltarea pepiniereilor pentru producerea materialului sădilor autohton și altele.
10.	Competitivitatea Agricolă și Dezvoltarea Înreprinderilor (ACED) USAID/MCC	asistență tehnică	Sporirea succeselor sectorului agricol moldovenesc în producerea și comercializarea produselor cu valoare adăugată înaltă.	-	15,9 mln USD	2011-2016	<p>Până la moment au fost valorificate mijloace financiare în proporție de 79,4% sau 13,5 mln USD.</p> <p>În proces de implementare au fost obținute următoarele rezultate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • facilitarea vânzărilor produselor agricole de valoare înaltă în sumă totală de peste 25 mln USD, din care 19 mln USD au constituit exporturile de mere, struguri de masă, simbuoase (prune, piersici, cireșe), inclusiv exportul de fructe și legume procesate; • organizarea participării

							<p>producătorilor moldoveni la 16 expoziții internaționale în Europa și Orientul Mijlociu, unde aceștia au avut ocazia să-și promoveze produsele și să stabilească relații de colaborare pe viitor.</p> <ul style="list-style-type: none"> • instruirea a 6000 producători agricoli în cadrul a unui număr mare de evenimente organizate de ACED (este 500 seminare, peste 100 zile ale câmpului, și 38 vizite de studiu pe site-uri). <p>Suma totală a investițiilor ca urmare a activităților proiectului a depășit suma de 12 mln USD, dintre care:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 9,6 mln USD s-au investit în dezvoltarea infrastructurii post-recoltare, inclusiv: frigider, case de ambalare, camere de pre-răcire, linii de sortare și ambalare, etc; • 1,5 mln USD au fost investite în procurarea materialului sădilor pentru plantarea livezilor, viilor, înființarea plantațiilor de pomulșoare; • peste 500 mii USD au fost investite în construcția/modernizarea serelor, inclusiv: instalarea sistemelor de irigare în sere și în câmp deschis; • peste 400 mii USD au fost investite în procurarea echipamentului agricol de tip toacătoare de ramuri,
--	--	--	--	--	--	--	---

							<p>stații meteo, stropitoare, echipament de verificare a calității, etc.</p> <p>Un număr total de 314 companii, inclusiv gospodării țărănești, au primit asistență tehnică în proiectarea serelor, plantațiilor multianuale, sistemelor de irigare, implementarea standardelor de calitate și siguranță alimentară (<i>ISO 22000, GlobalGAP, ISO 9001</i>), proiectarea și construcția infrastructurii post recoltare, atragerea și facilitarea investițiilor, crearea și dezvoltarea grupurilor de producători, etc.</p>
11.	<p>Tranziția la Agricultură Performantă</p> <p>MCA - Moldova</p>	grant	<p>Sporirea veniturilor în mediul rural prin stimularea creșterii în agricultură performantă și catalizarea investițiilor în producerea cu valoare adăugată înaltă. Activitățile proiectului includ: reabilitarea sistemelor centralizate de irigare, reformarea sectorului de irigare, facilitarea accesului la finanțe, creșterea vânzărilor produselor</p>	Producători agricoli și agenți economici din domeniul agroalimentar.	125 mln USD	2010-2015	<p>Realizări:</p> <ul style="list-style-type: none"> • elaborarea setului de documentație tehnică de proiect și a pachetului investițional pentru sistemul centralizat de irigare (SCI) Cahul în comun cu Corporația Fovocările Mileniului; • lansarea concursului și selectarea companiei de construcții pentru reabilitarea sistemului de irigare Chircani – Zîrnești, mobilizarea și demararea efectivă a lucrărilor de reabilitare pentru 4 SCI de pe râul Nistru (<i>Jora de Jos, Coșnița, Pulăceni și Roșcani</i>) și 4 SCI de pe râul Prut (<i>Blinăești, Grozești, Leova și Chircani - Zîrnești</i>); • darea în exploatare a 2 sisteme de irigare reabilite Lapna și

			agricole de valoare înaltă.				<p>Criuleni.</p> <p><i>Reforma sectorului de irigare</i></p> <p>Realizări:</p> <ul style="list-style-type: none"> • implementarea programului de instruire și creștere a capacităților asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigare și integrarea Registrului utilizatorilor de apă cu sistemul informațional geospațial și asigurarea funcționalității registrului în 7 asociații; • procurarea mobilierului și echipamentelor pentru stabilirea a 4 noi oficii AUA create în baza sistemelor de irigație de pe râul Prut; • elaborarea planului de management de mediu și social pentru 10 AUA unde sistemele sunt sau vor fi reabilitate în perioada Compact, etc. <p><u>Activități planificate până la finalizarea Programului Compact.</u></p> <p>În cadrul activității Reabilitarea Sistemelor Centralizate de Irigare, conform contractelor semnate și planurilor de executare a lucrărilor de reabilitare, următoarele în primul semestru 2015, să fie finalizate lucrările de reconstrucție pentru toate SCI rămase:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 4 pe râul Nistru: Jora de Jos, Coșnița, Puhăcenii și Roșcani;
--	--	--	-----------------------------	--	--	--	---

							- 4 SCI pe râul Prut: Blindești, Grozești, Leova, și Chircani – Zănești.
--	--	--	--	--	--	--	--

Proiecte negociate și semnate în perioada semestrului I, 2015

Nr.	Denumirea proiectului	Tipul asistenței	Obiectivul general al proiectului	Buget	Perioada de implementare	Finanțator
1.	Programul ENFARD Moldova – Suport pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală	Suport bugetar sectorial	Asistarea Guvernului Republicii Moldova în procesul eradicării sărăciei, promovării creșterii durabile și incluzive și consolidarea unei guvernări economice și democratice.	64 075 000 EUR	2015-2021	Comisia Europeană
2.	Proiectul „Agricultura Competitivă” (Credit nr. 5639-MD)	credit	Diminuarea situației de urgență, prin acordarea unui sprijin financiar producătorilor de fructe, în special celor ce au cultivat mere, prune și struguri în ianuarie anulului 2014.	12 mln USD	2015-2017	Banca Mondială

PRESEDINTELE PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chisinau, bd. Stefan cel Mare si Sfint 105

www.parlament.md

15 06 2015

202P/C-7 nr. 35

Cancelariei de Stat

Miisterului Finantelor

Ministerului Agriculturii si Industriei Alimentare

Ministerului Economiei

În scopul realizării Hotărârii Parlamentului nr. 103 din 21.05.2015, Va solicitam respectuos sa prezentați informații referitor la proiectele de dezvoltare/suținere/finanțare în domeniul agriculturii implementate/ susținute de către partenerii de dezvoltare ai Republicii Moldova.

Informația solicitată urmează să vizeze lista proiectelor, resursele financiare alocate, condițiile, termenii de accesare ai acestor resurse și modul lor de administrare, dar și alte informații relevante.

Cu stimă,

Andrian Candu